

GK 54
7/11032

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.33.104/

Konu : Yazılı Soru Önergesi

05.03.10* 2761

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :** a) 03/12/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-17585 sayılı yazınız,
b) 23/12/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-17684 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazı ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Sayın Sevahir BAYINDIR'ın 7/11032 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar değerlendirilmiştir.

Nüfusunun üçte birini 18 yaşından küçüklerin oluşturduğu ülkemizde çocuklara en iyi imkanlar sunulmaya çalışılmakta ve çocuk haklarını korumaya yönelik uluslararası çabalara destek verilmektedir. Bilindiği üzere, çocuk hakları kapsamında çocukların sağlıklı bir yaşam sürdürmeleri, gerekli tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanabilmeleri, topluma yararlı bir üye olmalarını sağlayacak eğitimi alabilmeleri, yeterli beslenme, barınma, dinlenme ve oyun imkanlarından faydalanabilmeleri, fiziksel, zihinsel ya da sosyal bakımdan özürlü çocukların gerekli özel tedavi, eğitim ve bakımı alabilmeleri ve her türlü istismar, ihmal ve sömürüye karşı korunmaları en önemli önceliklerimizdendir.

Yılları Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarında çocuklara yönelik hizmetlere ilişkin ihtiyaçlar tespit edilmekte ve gerekli ödenekler dezavantajlı birey, aile ve gruplara hizmeti hedefleyen ve bu amaçla koruyucu, önleyici, destekleyici hizmet modellerini uygulamaya koyan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve ilgili diğer kurum bütçelerinde öngörülmektedir.

Nitekim, ilk ve orta öğretimi yönetme ve yönlendirme amacıyla kurulmuş bulunan Milli Eğitim Bakanlığı ödeneklerinin tamamı nihai olarak çocukların ve gençlerin eğitim ve öğretimleri için harcanmaktadır. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu bütçesinden çocuklara yönelik yapılan harcamaların Kurum bütçesi içerisindeki payı ise %50'nin üzerindedir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca 18 yaşından küçük çocukların, anne veya babalarının sigortalı olup olmadığına bakılmaksızın sosyal güvenlik kapsamına alınarak sağlık yardımlarından yararlanmaları öngörüldüğünden buna ilişkin ödenekler de Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesinde yer almaktadır.

Ayrıca, kamu çalışanlarının çocuklarının tamamı çocuk yardımından ve bunlar, yükseköğrenim görmek kaydıyla 25 yaşına kadar tedavi yardımından faydalanmaktadır.

Diğer taraftan Türkiye, çocuk işçiliğini önlemeye yönelik olarak 1992 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile imzaladığı protokol ile Çocuk Emeginin Sona Erdirilmesi Uluslararası Programına (IPEC) ilk aşamasında katılarak bu konudaki kararlılığını ortaya koymuştur. Türkiye, çocuk işçiliği konusuyla ilgili Mutabakat Zabtını ILO ile imzalayan ilk altı ülke arasındadır. Ayrıca ülkemiz, bugün Dünyada en yaygın kabul gören

insan hakları belgelerinden birisi olan Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeyi 1994 yılında, Uluslararası Çalışma Örgütünün temel sözleşmeleri olarak kabul edilen İstihdama Kabulde Asgari Yaşa İlişkin 138 sayılı sözleşmeyi 1998 yılında ve En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin 182 sayılı sözleşmeyi 2001 yılında onaylamıştır.

Türkiye, çocuk işçiliğini önlemeye yönelik olarak yürütülen projeler ve sorunun çözümüne getirilen yeni yaklaşımların boyut ve çeşitliliği açısından da çocuk işçiliği ile mücadele eden diğer ülkelere örnek olabilecek niteliktedir. Bunun en güzel örneği, 2006 yılı Haziran ayında Cenevre’de yapılan ve 189 ülkenin Çalışma Bakanlarının katıldığı ILO Genel Kurulunun özel oturumunda çocuk işçiliği konusunda en iyi mücadele eden üç ülkeden biri olarak ülkemizin seçilmesidir.

Çocuk işgücüne yönelik yapılan araştırma sonuçlarına bakıldığında da ülkemizde çalışan çocuk sayısında yıllar itibarıyla belirgin bir azalmanın olduğunu görülmüştür. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 1994, 1999 ve 2006 yıllarında Çocuk İşgücü Anketi gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar karşılaştırıldığında, yıllar itibarıyla ekonomik işlerde çalışan çocukların oranında büyük düşüşler gözlenmektedir. 6-17 yaş grubunda 1994 yılında ekonomik işlerde çalışan çocukların oranı %15,2 iken bu oran 1999 yılında %10,3’e 2006 yılında ise %5,9’a düşmüştür.

Diğer taraftan, Adalet Bakanlığı tarafından yetişkin ceza infaz kurumlarında barındırılan az sayıdaki çocuk hükümlü ve tutuklulara yönelik kaynak aktarımı yapılmamakta olup, söz konusu çocuklar yetişkinler için tahsis edilen ödenekten eşit oranda faydalandırılmaktadır. Bununla birlikte, Adalet Bakanlığının mahkemeler bütçesi tertibinden harcama birimlerine gönderilen ödenekler, genel ve özel mahkemeler bazında herhangi bir ayrıma tabi tutulmadığından, doğrudan ilgili harcama birimi olan Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmektedir. Bu nedenle, uygulamadaki bütçe tekniği açısından çocuk mahkemelerine ayrılan kaynağın tespiti mümkün bulunmamaktadır.

Kolluk güçlerinin çocuk suçlarına yönelik adli ve idari işlemleri ise Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde bulunan 7 Jandarma Çocuk Merkezi ile İl Jandarma Komutanlıklarında görevli “Çocuk Koruma İşlem Astsubayları/Elemanları” tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde ise 81 ilde mevcut Çocuk Şube Müdürlükleri/Büro Amirlikleri tarafından yerine getirilmektedir.

Öte yandan, söz konusu soru önergesinde yer alan diğer hususlara ilişkin bilgiler ekteki tabloda yer almaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

EK : Tablo (1 sayfa)

BAZI KURUMLARCA ÇOCUKLARA YÖNELİK OLARAK TAHSİS EDİLEN ÖDENEK VE HARCAMA BİLGİLERİ

(TL)

Yıl	Millî Eğitim Bakanlığı	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu	Adalet Bakanlığı		Sosyal Güvenlik Kurumu	
	Ödenek Miktarları	Çocuklara Yönelik Hizmet Veren Dairelerin* Ödenek Miktarları	Çocuklara Yönelik Yapılan Harcama Toplamı	Çocuk Eğitimlerine Tahsis Edilen Ödenek Miktarları	Çocuk Ceza İnfaz Kurumlarına Tahsis Edilen Ödenek Miktarları	0-18 Yaş Aralığında Bulunanlar İçin Yapılan Tedavi Harcamaları**
2007	21.355.634.000	256.188.170	357.217.641	6.510.000	3.143.000	—
2008	22.915.565.000	294.022.000	514.690.915	6.281.000	5.613.000	851.200.000
2009	27.446.778.000	335.854.800	781.297.848	6.704.889	8.051.134	—
						1.650.100.000

* 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu ile SHÇEK Genel Müdürlüğü bünyesinde Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Gençlik Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuş olup, tabloda söz konusu Daire Başkanlıklarına tahsis edilen ödenekler yer almaktadır.

** Sosyal Güvenlik Kurumunca uygulamaya konulan MEDULA sistemi, 2007 yılının Haziran ayında kullanılmaya başlandığından ve 2008 yılının Ocak ayından itibaren düzenli veri alındığından geçmiş yıllara ait veriler bulunmamaktadır. Halihazırda sistemdeki çalışmalardan dolayı 2009 verilerine de ulaşılamamaktadır. Bu nedenle, tabloda sadece 2008 yılı verileri yer almaktadır.